

Studielandbrug sætter tal på mælkeproduktion

Lisbeth Mogensen & Anders Højlund Nielsen

Danmarks JordbrugsForskning har i samarbejde med Studielandbrug gennemført registreringer og opgjort produktionsresultater på besætnings- og markniveau for seks økologiske kvægbedrifter for 2001.

Produktionsomfanget på disse bedrifter varierede fra 69 til 152 årskøer og sædskiftearealet fra 97 til 200 ha. Derudover var der i gennemsnit 21 ha vedvarende græs. Dette giver en gennemsnitlig belægningsgrad på 1,00 dyreenhed per ha varierende fra 0,64 til 1,18 DE/ha. Eller med andre ord var der i gennemsnit 1,4 ha sædskiftejord per ko. Bedrifterne er netop udvalgt efter at have gode forudsætninger for at være selvforsynende med foder, og som gennemsnit kunne de producere 89% af foderbehovet. Per 1. juni 2001 overgik 4 af bedrifterne til at fodre 100% økologisk som følge af krav fra mejerierne.

Det gennemsnitlige markudbytte i 2001 var 5087 nettofoderenheder per ha sædskiftejord eksklusiv arealet med brak. Heri indgår et gennemsnitligt kornudbytte på 41,5 hkg/ha, varierende fra 38,1 til 45,0 hkg/ha, og et gennemsnitligt grovfoderudbytte på 5560 FE/ha, varierende fra 4250 til 7610 FE/ha. Kløvergræs til slæt og afgræsning gav 5550 (4200-7100) FE/ha og udgjorde i gennemsnit 44% af sædskiftearealet. Dette var en lille stigning fra 41% af sædskiftearealet året før. Majs blev dyrket på to bedrifter med udbytter på henholdsvis 4700 og 6100 FE/ha. Udbyttet i økologisk majs lå i 2001 kun på det halve af niveauet på de konventionelle studielandbrug. Mere ukrudt og lavere majsplantetal kan forklare denne udbytteforskel.

Årsrationen indeholdt 40% ensilage, heraf var 2/3 kløvergræsensilage og 1/3 helsædsensilage. Majs udgjorde kun 3% af ensilagen. Den gennemsnitlige kvalitet af den opfodrede ensilage fra høståret 2001 var 1,21 kg tørstof/FE i græsensilage (variation fra 1,14-1,27) og 1,35 kg tørstof/FE i helsædsensilagen (variation fra 1,25-1,46). Korn udgjorde 60% af tilskudsfoderet.

I en gennemsnitlig sommerration (maj-oktober) var 45% af FE frisk græs, 25% ensilage, 18% korn, 8% grøn- og roepiller, samt 5% rapskage og kraftfoderblanding. Tilsvarende var der i vinterrationen (november-december) i gennemsnit 62% ensilage, 25% korn, 5% grøn- og roepiller, samt 9% rapskage og kraftfoderblanding.

Det gennemsnitlige ydelsesniveau lå på 7502 kg EKM med en fedtprocent på 4,00 og en proteinprocent på 3,29. Dette giver et protein- fedtforhold på 0,81, hvilket svarer til, hvad der i gennemsnit blev fundet for ydelseskонтроllerede SDM køer. Ydelsesniveauet er til gengæld 9% lavere end for SDM køer som gennemsnit. Den gennemsnitlige effektivitet var 1,29 kg EKM per FE.

Det gennemsnitlige dækningsbidrag per årsko var 10.654 kr./årsko, hvilket er en stigning på 4% i forhold til 2000.

Tabel 1. Besætningsstørrelse, race, belægningsgrad, jordareal og udbytte, samt teoretisk selvforsyning i 2001

Nr.	Besætning			Jord, sædskifteareal		Teoretisk selvforsyning, %
	Årskøer	Race	DE/ha	ha	Udbytte, FE/ha 2)	
00021	69	RDM	0,64	137	4328	113
00022	114	SDM	0,87	174	4134	81
00032 1)	152	SDM	1,08	200	6003	89
00061 1)	74	SDM	1,25	97	5828	85
96062 1)	78	SDM	0,97	107	5097	91
96064 1)	126	SDM	1,18	127	5133	75
Gns	102	-	1,00	140	5087	89

1) 100% økologisk fodring siden 1/6-2001

2) I det gennemsnitlige udbytte indgår ikke brakarealet

Tabel 2. Mælkeproduktion, 2001

Nr.	Kg EKM	Fedt %	Protein %	Protein/fedt
00021	6839	3,85	3,46	0,90
00022	7182	4,03	3,25	0,81
00032	7936	4,11	3,3	0,80
00061	7492	4,04	3,25	0,80
96062	7888	3,81	3,25	0,85
96064	7672	4,15	3,25	0,78
Gns	7502	4,00	3,29	0,82

Tabel 3. Foderforbrug per årsko (FE), fodereffektivitet i vinterhalvår som 5% g som kg EKM/FE for hele året

	FE/årsko	Ensilage	Frisk græs	Korn	Tilskud mm	Fodereffektivitet, vinter, %	Kg EKM/FE
00021	5622	1612	1436	1376	1198	87	1,22
00022	5663	2210	1137	1262	1054	84	1,27
00032	6166	2764	1470	735	1197	84	1,29
00061	5823	2618	1222	510	1473	89	1,29
96062	5919	2507	1304	640	1468	80	1,33
96064	5824	2376	1934	895	619	89	1,32
Gns	5836	2348	1417	903	1198	86	1,29

Tabel 4. Sommerfodring fra maj til og med oktober 2001, FE/ko/dag

Nr.	Frisk græs	Ensilage 1)	Korn	Rapskage	Kraftfoder blanding	Grøn/roepiller	FE ialt	Grovfoder, %
00021	7,8	2,3	4	0,6	0,1	1,5	16,3	62
00022	6,2	4,2	2,9	0,7	0	1,8	15,8	66
00032	7,7	5,6	1,9	0,1	1,8	0,5	17,6	76
00061	5,9	6,5	2,9	0	0	1,6	16,9	73
96062	7	3,7	3	0	1	1,7	16,4	65
96064	10,1	2,2	2,7	0,1	0	0,9	16,0	77
Gns	7,5	4,1	2,9	0,3	0,5	1,3	16,5	70

1) inkl halm

Tabel 5. Vinterfodring i november og december 2001, FE/ko/dag

Nr.	Ensilage 1)	Korn	Rapskage	Kraftfoder blanding	Grøn/roepiller	FE ialt	% grovfoder
00021	7,9	4,5	2	0	0,1	14,5	54
00022	8,5	4,5	2,4	0	0	15,5	55
00032	9,4	2,3	0	2,5	0,4	14,6	64
00061	8,1	4,1	0	0,3	0,9	13,4	60
96062	10,2	3,2	0	0,5	1,3	15,2	67
96064	10,9	3,5	0,6	0	1,5	16,5	66
Gns	9,2	3,7	0,8	0,6	0,7	14,9	61

2) inkl halm

Tabel 6. Foderværdien af ad libitum foderet fra høståret 2001 i kg tørstof/FE, samt hvor stor en andel af ensilagen græs udgør

Nr.	Helsæd	Græsensilage	Andel græsensilage
00021	1,32	1,25	54
00022	1,37	1,19	49
00032	1,46	1,20	56
00061	1,36	1,27	77
96062	1,31	1,14	74
96064	1,25	1,20	81
Gns	1,35	1,21	65